

Svet
Evropske unije

Bruselj, 26. november 2021
(OR. en)

12549/21

LIMITE

CORLX 500
CFSP/PESC 890
CODUN 45
COARM 178
COEST 233

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: SKLEP SVETA o podpori celovitemu programu v podporo prizadevanjem za preprečevanje in zatiranje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter konvencionalnim strelivom v jugovzhodni Evropi

SKLEP SVETA (SZVP) 2021/...

z dne ...

**o podpori celovitemu programu v podporo prizadevanjem za preprečevanje in
zatiranje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem
ter konvencionalnim strelivom v jugovzhodni Evropi**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ (v nadaljnjem besedilu: strategija EU o osebnem in lahkem orožju).
- (2) Države jugovzhodne Evrope se že več kot tri desetletja soočajo z velikimi tveganji in izzivi, povezanimi z destabilizirajočim kopičenjem in nenadzorovanim širjenjem nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter konvencionalnega streliva na svojih ozemljih in prek meja. Ta tveganja imajo širše negativne posledice za celotno Evropo in zunaj nje. V strategiji EU o osebnem in lahkem orožju je navedeno, da je bil v zadnjih letih sicer dosežen znaten napredek, zlasti v jugovzhodni Evropi, vendar obseg kopičenja osebnega in lahkega orožja ter streliva, neustrezni pogoji skladiščenja, razširjenost nedovoljenega posedovanja in vrzeli v izvajanju še naprej omejujejo učinkovitost prizadevanj za nadzor nad strelnim orožjem ter osebnim in lahkim orožjem na delih Zahodnega Balkana.

- (3) S strategijo EU o osebem in lahkem orožju se Unija in njene države članice na regionalni ravni zavezujejo, da bodo pomagale pri krepitvi zmogljivosti preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, zato da bi razkrivali, prekinjali in prepovedali mreže trgovine z orožjem ter preprečili, da bi teroristi in storilci kaznivih dejanj prišli do strelnega orožja na nedovoljenem trgu, med drugim z blokiranjem nezakonitega financiranja in nedovoljenega prevoza orožja ter s krepitvijo vloge mejne policije ter carinskih in pristaniških organov pri obravnavanju nedovoljenih tokov orožja v pomorskem prometu. Unija in njene države članice so zavezane drugim državam pomagati pri izboljševanju upravljanja in varnosti državnih zalog, in sicer z okrepitvijo nacionalnih zakonodajnih in upravnih okvirov ter z okrepitvijo institucij, ki urejajo zakonito dobavo in upravljanje zalog osebne in lahkega orožja ter streliva za obrambne in varnostne sile.
- (4) Unija bo v skladu s strategijo EU o osebem in lahkem orožju okrepila svoj dialog in sodelovanje z regionalnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z nadzorom nad osebnim in lahkim orožjem, tako da bo svoje dejavnosti uskladila z regionalnimi strategijami in akcijskimi načrti.
- (5) Države Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) so leta 2000 sprejele dokument OVSE o osebem in lahkem orožju¹, v katerem so se zavezale k zatiranju vseh vidikov nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem. V tem dokumentu je tudi poudarjeno, kako sta prekomerno kopičenje osebne in lahkega orožja ter nezadovoljivo upravljanje in varnost zalog navedenega orožja lahko destabilizirajoča za nacionalno, regionalno in mednarodno varnost.

¹ FSC.DOC/1/00/Rev.1.

- (6) Nadalje so države OVSE leta 2003 sprejele dokument OVSE o zalogah konvencionalnega streliva¹, v katerem so priznale, da predstavlja prekomerno kopičenje konvencionalnega streliva tveganje z vidika varnosti in zaščite. Odločile so se, da bodo zaradi obravnavanja teh tveganj vzpostavile praktičen postopek za zagotavljanje pomoči pri uničevanju presežnega konvencionalnega streliva in/ali za posodobitev upravljanja zalog in varnostnih praks.
- (7) V dokumentih OVSE o osebni in lahki orožji ter zalogah konvencionalnega streliva je uničenje opredeljeno kot najprimernejši način za odstranitev presežnega osebne in lahkega orožja ter konvencionalnega streliva.
- (8) Pri projektu, ki ga podpira ta sklep Sveta, se bodo upoštevale druge regionalne pobude, zlasti časovni načrt za Zahodni Balkan², delo Programa Združenih narodov za razvoj (UNDP) / Centra jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) in ustrezne dejavnosti Evropske komisije v jugovzhodni Evropi, povezane z nadzorom nad orožjem in nedovoljeno trgovino z njim.

¹ FSC.DOC/1/03/Rev.1.

² Na vrhu o Zahodnem Balkanu v Londonu je bil 10. julija 2018 sprejet „regionalni časovni načrt za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe osebne in lahkega orožja/strelnega orožja in pripadajočega streliva ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu do leta 2024“.

Projekt se bo izvajal v sodelovanju s povezano pomočjo Unije jurisdikcijam v jugovzhodni Evropi (sklepa Sveta 2018/101/SZVP¹ in 2017/915/SZVP²), regionalnim sodelovanjem z Zahodnim Balkanom na področju nadzora nad osebnim in lahkim orožjem, ki ga izvaja UNDP/SEESAC (sklepi Sveta 2019/2111/SZVP³, 2018/1788/SZVP⁴ in 2016/2356/SZVP⁵) ter sodelovanjem med EU in jugovzhodno Evropo na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj na področju trgovine s strelnim orožjem, ki ga podpirajo GD HOME Evropske komisije, Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala (EMPACT).

-
- ¹ Sklep Sveta (SZVP) 2018/101 z dne 22. januarja 2018 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 17, 23.1.2018, str. 40).
 - ² Sklep Sveta (SZVP) 2017/915 z dne 29. maja 2017 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (UL L 139, 30.5.2017, str. 38).
 - ³ Sklep Sveta (SZVP) 2019/2111 z dne 9. decembra 2019 v podporo dejavnostim SEESAC za razorožitev in nadzor nad orožjem v jugovzhodni Evropi, ki zmanjšujejo ogroženost zaradi nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva (UL L 318, 10.12.2019, str. 147).
 - ⁴ Sklep Sveta (SZVP) 2018/1788 z dne 19. novembra 2018 v podporo Centru jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) pri izvajanju regionalnega časovnega načrta za boj proti nedovoljeni trgovini z orožjem na Zahodnem Balkanu (UL L 293, 20.11.2018, str. 11).
 - ⁵ Sklep Sveta (SZVP) 2016/2356 z dne 19. decembra 2016 v podporo dejavnostim SEESAC za razorožitev in nadzor nad oborožitvijo v Jugovzhodni Evropi v okviru strategije EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini z osebnimi in lahkim orožjem in pripadajočim strelivom (UL L 348, 21.12.2016, str. 60).

- (9) Unija je v preteklosti dejavnosti OVSE podprla s Sklepom Sveta 2012/662/SZVP¹ o podpori ukrepom za zmanjšanje nevarnosti nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter njegovega prekomernega kopičenja na območju OVSE. Svet je 4. avgusta 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/1424 v podporo dejavnostim OVSE za zmanjšanje nevarnosti nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem in konvencionalnim strelivom ter njunega prekomernega kopičenja v Republiki Severna Makedonija in v Gruziji². Svet je 2. decembra 2019 sprejel Sklep (SZVP) 2019/2009³ o podpori prizadevanjem Ukrajine v boju proti nedovoljeni trgovini z orožjem, strelivom in eksplozivi v sodelovanju z OVSE.
- (10) Na tretji konferenci Združenih narodov za pregled napredka pri izvajanju akcijskega programa ZN proti nedovoljenemu osebnemu in lahkemu orožju 30. junija 2018 je bil sprejet končni dokument, v katerem so države obnovile zavezo za preprečevanje preusmerjanja osebnega in lahkega orožja ter boj proti preusmerjanju takega orožja. Države so znova potrdile, da so pripravljene tudi v prihodnje sodelovati na mednarodni ravni ter z boljšim usklajevanjem, posvetovanjem, izmenjavo informacij in operativnim sodelovanjem, ob vključevanju ustreznih regionalnih in podregionalnih organizacij, pa tudi organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, organov za nadzor meje ter organov za izdajanje izvoznih in uvoznih dovoljenj, okrepiti sodelovanje na regionalni ravni.

¹ Sklep Sveta 2012/662/SZVP z dne 25. oktobra 2012 o podpori ukrepom za zmanjšanje nevarnosti nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter njegovega prekomernega kopičenja na območju Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) (UL L 297, 26.10.2012, str. 29).

² UL L 204, 5.8.2017, str. 82.

³ Sklep Sveta (SZVP) 2019/2009 z dne 2. decembra 2019 o podpori prizadevanjem Ukrajine v boju proti nedovoljeni trgovini z orožjem, strelivom in eksplozivi v sodelovanju z OVSE (UL L 312, 3.12.2019, str. 42).

- (11) V resoluciji Generalne skupščine Združenih narodov z dne 25. septembra 2015 z naslovom „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“ je potrjeno, da je boj proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem nujen za uresničevanje številnih ciljev trajnostnega razvoja, vključno s tistimi, ki se nanašajo na mir, pravičnost in močne institucije, zmanjševanje revščine, gospodarsko rast, zdravje, enakost spolov in varna mesta. Zato so se v okviru cilja trajnostnega razvoja št. 16.4 vse države zavezale, da bodo znatno zmanjšale nezakonite finančne tokove in nedovoljene tokove orožja.
- (12) Generalni sekretar ZN je v agendi za razorožitev z naslovom „Varovanje naše skupne prihodnosti“, ki je bil predstavljen 24. maja 2018, pozval k boju proti prekomernemu kopičenju konvencionalnega orožja in nedovoljeni trgovini z njim ter v zvezi z osebnim orožjem k podpori za pristope na ravni posameznih držav –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. V okviru izvajanja strategije Unije o osebnem in lahkem orožju je namen tega sklepa zmanjšati tveganja nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem v jugovzhodni Evropi, vanjo in iz nje ter nenadzorovanega širjenja tega orožja, ki ogrožata varnost in zaščito, saj ovirata trajnostno izgradnjo miru in socialno-ekonomski razvoj ter prispevata k razpadu reda, kar podžiga terorizem in kriminalno nasilje ali vodi do ponovnega začetka konfliktov.
2. Na podlagi odstavka 1 so cilji tega sklepa naslednji:
 - (a) zmanjšati tveganje širjenja in neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja v Republiki Albaniji;
 - (b) podpreti Bosno in Hercegovino pri obvladovanju tveganj z vidika varnosti in zaščite, povezanih z nedovoljenim posedovanjem, neustrezno uporabo in trgovino z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom;
 - (c) podpreti okrepitev obstoječih zmogljivosti policijskih psov kosovske* policije in njihov neposredni prispevek k preprečevanju, zatiranju in preiskovanju neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja, streliva in eksplozivov ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu;

* Vsa sklicevanja na Kosovo, najsi gre za ozemlje, institucije ali prebivalstvo, v tem besedilu je treba razumeti popolnoma v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244.

- (d) zmanjšati tveganje širjenja orožja ter neustrezne uporabe osebne in lahkega orožja v Republiki Severni Makedoniji z okrepitevijo zmogljivosti ministrstva za notranje zadeve in drugih vladnih organizacij za preprečevanje, odkrivanje, analizo in preiskovanje;
- (e) zmanjšati tveganje nenačrtovanih eksplozij v skladiščih streliva ter zmanjšati preusmeritve osebne in lahkega orožja ter zalog konvencionalnega streliva iz skladišč črnogorskega obrambnega ministrstva;
- (f) zmanjšati tveganja z vidika zaščite in varnosti, povezana z nedovoljenim posedovanjem in neustrezno uporabo osebne in lahkega orožja ter nedovoljeno trgovino z njim v Srbiji;
- (g) pomagati državam OVSE pri boljšem načrtovanju, izpolnjevanju in po potrebi krepitvi njihovih zavez proti nedovoljenemu širjenju osebne in lahkega orožja ter zalog konvencionalnega streliva.

3. Upravičenci projekta so:

- (a) organi v jugovzhodni Evropi, pooblaščen in odgovorni za preprečevanje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter konvencionalnim strelivom in boj proti njej, in sicer komisije/ odbori za osebno in lahko orožje, ministrstva za notranje zadeve ter organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, kot je policija. Drugi sodelujoči organi so ministrstva za varnost, tožilstva, sodišča in službe za izvrševanje kazenskih sankcij v Bosni in Hercegovini ter ministrstvo za obrambo Črne gore. V Srbiji projekt tudi predvideva sodelovanje z organizacijami civilne družbe, ki se ukvarjajo z vprašanji nadzora nad osebnim in lahkim orožjem (neposredni upravičenci);

- (b) prebivalstvo jurisdikcij v jugovzhodni Evropi in njenem evropskem sosedstvu, ki je ogroženo zaradi uporabe nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter konvencionalnega streliva pri kriminalnih dejavnostih, terorizmu in nasilni zlorabi (posredni upravičenci);
 - (c) pooblaščen organi Unije in njenih držav članic, ki jim koristijo okrepljene zmogljivosti za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem ter konvencionalnim strelivom v jugovzhodni Evropi, med drugim boljša izmenjava informacij ter ukrepi za usklajevanje in sodelovanje, kot so prepoznavanje tveganja, preiskovanje ter sledenje, odkrivanje in zaseg nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter konvencionalnega streliva (posredni upravičenci).
4. Projekt je podrobno opisan v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP).
2. Za tehnično izvajanje projekta iz člena 1 (v nadaljnjem besedilu: projekt) je zadolžen sekretariat OVSE.
3. Sekretariat OVSE opravlja svoje naloge pod odgovornostjo VP. VP v ta namen s sekretariatom OVSE sklene potrebne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta, ki ga financira Unija, je EUR 4 208 827.
2. Odhodki, financirani z referenčnim zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen s sekretariatom OVSE sklene potreben sporazum o financiranju. V sporazumu o financiranju se določi, da mora sekretariat OVSE zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije, sorazmerno njegovemu obsegu.
4. Komisija si prizadeva sporazum o financiranju iz odstavka 3 skleniti v čim krajšem času po začetku veljavnosti tega sklepa. Svet obvesti o kakršnih koli težavah v tem postopku in mu sporoči datum sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

1. VP poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih opisnih poročil, ki jih pripravi sekretariat OVSE. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.
2. Komisija poroča o finančnih vidikih projekta iz člena 1.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3). Vendar pa ta sklep preneha veljati šest mesecev po datumu njegovega začetka veljavnosti, če se v tem obdobju ne sklene noben sporazum.

V ...,

Za Svet
predsednik
